

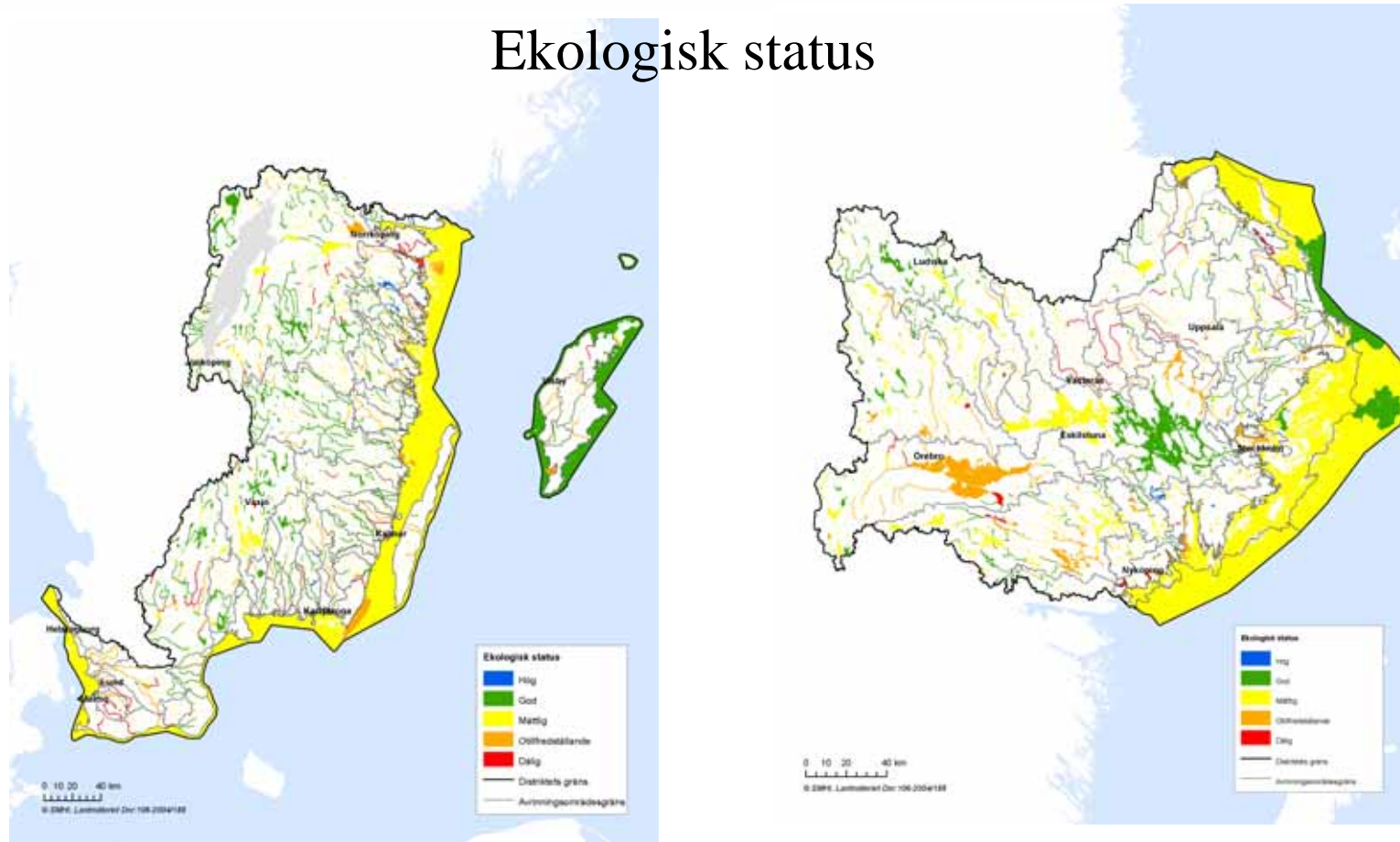
Så sätter man pris på vatten

Emma Östensson
Vattendagarna 2008-12-10

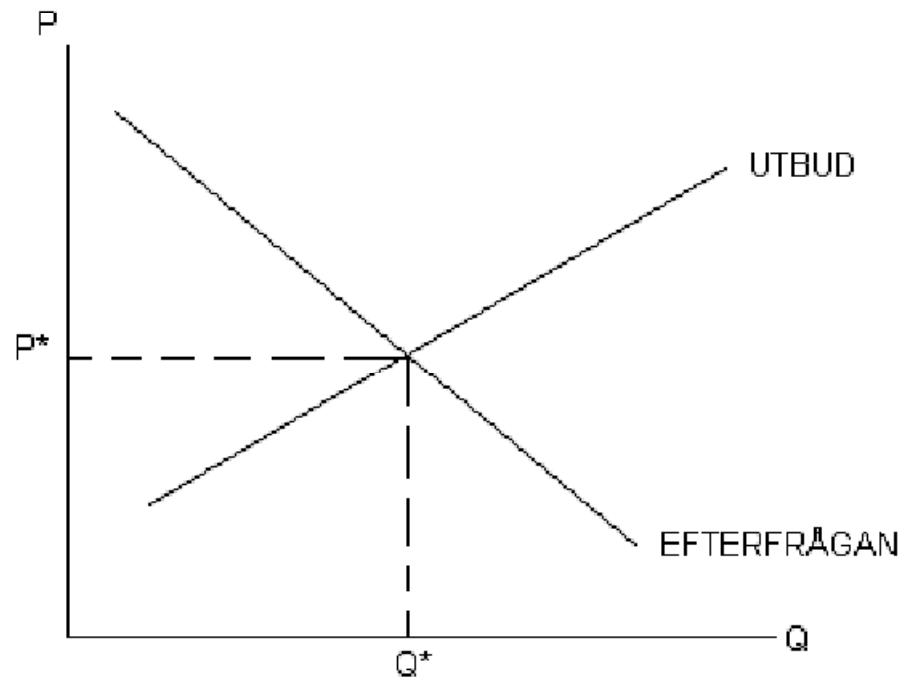
Behovet av pris på vatten

Ekologisk status

Den perfekta marknaden

Priset ”styr” av utbud och efterfrågan

Vatten...

- En vara som ingen äger men alla nyttjar
- En "ändlig" resurs (kvalitet och kvantitet)
- Grunden till allt liv – en nödvändig vara

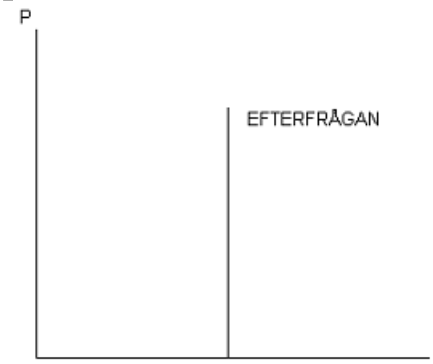
→ högt pris

- Alla har rätt till säkert dricksvatten och sanitet –
mänsklig rättighet

→ lågt pris

<http://imagecache2.allposters.com/images/pic/adc/10038487A-Timothy-Dalton-James-Bond-007-Posters.jpg>

Prissättning av vatten

Indirekta värden

Med hjälp av befintliga samband mellan vattenkvalitet och prissatta varor på marknaden.

Exempel: Husköp vid havet. Två val där *endast* kvalitén på kustvattenförekomsten skiljer alternativen.

Direkta värden

Individens betalningsvilja för att uppnå en vattenkvalitet efterfrågas.

Exempel: Siktdjupsförbättring 1m
500 miljoner kr

Värdet av vatten

Användarvärden

Värdet av den ”direkta”
användningen av vatten.

Till exempel:

Badvatten

Dricksvatten

Energiproduktion

Fiskevatten

Existensvärden

Värdet för den ”indirekta”
användningen av vatten.

Till exempel:

Betalningsviljan för en individ att

Skydda ett fiskevatten trots att

individen aldrig kommer att nyttja

tjänsten.

Vattenanvändare

- Hushållen – dricksvatten
- Industrin – produktion
- Flodpärlmusslan – habitat
- Lantbrukaren – bevattning

<http://www.bd.lst.se/publishedObjects/10004636/bild%202.JPG>

Exempel - En sjö i Skåne

Vattnet i sjön nyttjas till badplats, bevattning, dricksvatten och fiskevatten

Badplats: Värderingsstudie för hur mycket badgästerna är villiga att betala för att nyttja sjön som badplats.

Bevattning: Avkastning från åkermark som bevattnas.

30 ha nyttjar bevattning, en normalskörd av matpotatis ger inkomst på 2.5 miljoner kr

Exempel - En sjö i Skåne

Dricksvatten: Om dricksvatten transporteras från en annan källa medför det en investeringskostnad på 600 Mkr och en förhöjd årskostnad på 15 Mkr.

Fiskevatten: Inkomst för yrkesfisk, försäljning av fiskekort, uthyrning av båtar.

Sjön har ett högt monetärt värde

Exempel - Flodpärlmusslan

- Vilket värde har vatten med flodpärlmusslor?
- Är värdet för att bevara flodpärlmusslan densamma som kostnaden för att återinföra vandringsvägar för lax?
- Ska priset för att bevara flodpärlmusslan skattas med en betalningsviljestudie?

Exempel – konkurrens om vatten

- Vid en konkurrenssituation ska vatten nyttjas effektivt.
- Den användning som medför högst Värde/avkastning ska nyttja vattnet som resurs.
- Vad innebär en hög avkastning?
Energiproduktion? Flodpärlsmusslans överlevnad?
Hög avkastning från åkermark? Vatten till industriproduktion?

Vatten...

- Inte en ”vanlig” vara
- Krav att nyttja resursen på ett hållbart sätt
- Värdet/priset måste omfatta samtliga vattenanvändares behov
- Värdet/priset varierar
→ åtgärdskrav varierar

Vattnets värden i åtgärdsprogram

- Hänsyn tas till om någon vattenförekomst har ett art eller habitatskydd (N2000)
- Hänsyn tas även till nitrattendirektivet, avloppsvattendirektivet, om någon vattenförekomst är en dricksvattentäkt
- Det *strängaste* kravet gäller

Mer information...

<http://www.sekon.slu.se/~bkr/elforsk/elforsk.htm>

<http://www.beijer.kva.se/valuebase.htm>

Tack!

emma.ostensson@h.lst.se